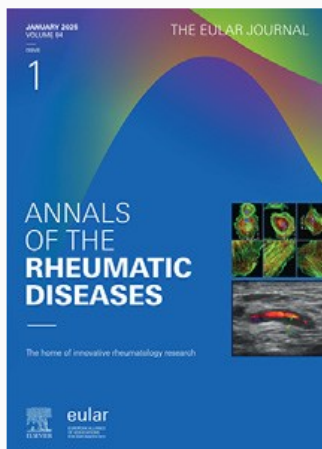

EULAR recommendations for the management of systemic lupus erythematosus with kidney involvement: 2025 update

Antonis Fanouriakis^{1,*}, Myrto Kostopoulou², Hans-Joachim Anders³, Jeanette Andersen⁴, Martin Aringer⁵, Michael W. Beresford^{6,7}, Andrea Doria⁸, Eleni Frangou^{9,10,11}, Richard Furie¹², Dafna D. Gladman¹³, Frederic Houssiau¹⁴, Alexandre Karras¹⁵, Marios Kouloumas¹⁶, Anastasia-Vasiliki Madenidou¹⁷, Ana Malvar¹⁸, Smaragdi Marinaki¹⁹, Chi Chiu Mok²⁰, Gabriella Moroni^{21,22}, Ioannis Parodis^{23,24}, Simona Rednic²⁵, Cristiana Sieiro Santos^{26,27}, Carlo Alberto Scire²⁸, Josef S. Smolen²⁹, Farah Tamirou¹⁴, Yoshiya Tanaka³⁰, Y. K. Onno Teng³¹, Elisabet Welin²⁴, George Bertsias³², Dimitrios T. Boumpas^{1,33,34}

Υπόβαθρο – Σκοπός

Ο στόχος αυτής της μελέτης ήταν η ενημέρωση των συστάσεων του 2019 της EULAR και της ERA-EDTA για τη διαχείριση του συστηματικού ερυθματώδους λύκου (SLE) με νεφρική συμμετοχή, λαμβάνοντας υπόψη τα νεότερα επιστημονικά δεδομένα και τις πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα.

Μέθοδοι

Συγκροτήθηκε διεθνής Ομάδα Εργασίας αποτελούμενη από ειδικούς και ακολουθήθηκαν οι τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας της EULAR. Πραγματοποιήθηκε συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας (περίοδος Ιανουάριος 2019 έως Μάρτιος 2024), ακολουθώντας τη τροποποιημένη μέθοδο Delphi, με σκοπό τη διαμόρφωση ερωτημάτων, τη συλλογή γνώμών ειδικών και την επίτευξη συναίνεσης. Τα νέα δεδομένα εξετάστηκαν, λαμβάνοντας υπόψη και τις προηγούμενες ενημερώσεις.

Αποτελέσματα

- Η Ομάδα Εργασίας συμφώνησε σε 4 θεμελιώδεις αρχές και 13 συστάσεις, οι οποίες αξιολογήθηκαν επίσης ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής τους και τον αντίκτυπό τους στην κλινική πρακτική.
- **Οι συστάσεις αυτές αφορούν:**
- τη **χρήση της νεφρικής βιοψίας για τη διάγνωση,**
- τους **θεραπευτικούς στόχους και τα θεραπευτικά ορόσημα,**
- την **ανοσοτροποποιητική θεραπεία** με ανθελονοσιακά, γλυκοκορτικοειδή, ανοσοκατασταλτικά (όπως μυκοφαινόλη, κυκλοφωσφαμίδη και αναστολείς καλσινευρίνης), καθώς και βιολογικούς παράγοντες (belimumab, obinutuzumab και rituximab),
- τη **μη ανοσολογική θεραπεία**, που περιλαμβάνει προστασία των νεφρών, εμβολιασμούς, καρδιαγγειακή και οστική προστασία, τον οικογενειακό προγραμματισμό, και τη διαχείριση της νεφρικής ανεπάρκειας.
- Παρέχονται επίσης κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη **θεραπεία με έναν μόνο παράγοντα ή πρώιμο συνδυασμό ανοσοθεραπείας, τη σταδιακή μείωση και διακοπή των γλυκοκορτικοειδών, τη διάρκεια της θεραπείας, καθώς και τη θεραπευτική αντιμετώπιση ανθεκτικής νόσου.**

Συμπεράσματα

Οι ανανεωμένες συστάσεις της EULAR παρέχουν οδηγίες βασισμένες σε επιστημονικά δεδομένα και τη γνώμη ειδικών για τη διαχείριση του συστηματικού ερυθματώδους λύκου με νεφρική συμμετοχή, προσαρμοσμένη ανάλογα με τη βαρύτητα της νόσου και λαμβάνοντας υπόψη τη μακροχρόνια αποτελεσματικότητα, την ασφάλεια, το κόστος και τη διαθεσιμότητα των φαρμάκων σε τοπικό επίπεδο.

https:DOI: [https://ard.eular.org/article/S0003-4967\(25\)04412-7/fulltext](https://ard.eular.org/article/S0003-4967(25)04412-7/fulltext)